

Nr 32

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 till vissa byggnadsarbeten för statens skol- och yrkeshem för barn med komplicerad utvecklingshämning.

(3:e avd.)

Kungl. Maj:t har i propositionen nr 2 (bilaga 9, punkt 2, s. 36—43 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1963) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Laxå köping angående överlåtelse av mark m. m. för ett nytt statligt yrkeshem för flickor med komplicerad utvecklingshämning, dels ock till Vissa byggnadsarbeten för statens skol- och yrkeshem för barn med komplicerad utvecklingshämning å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kr.

Departementschefen erinrar inledningsvis om att principförslag rörande den framtida organisationen för undervisning och vård av barn med komplicerad utvecklingshämning framlades i prop. 1961:72. Förslaget innebar bl. a. att det statliga pojkhemmet på Salbohed skulle efter en omfattande upprustning inrymma cirka 30 platser för yrkeselever och ungefär lika många platser för skolelever samt att det nuvarande statliga flickhemmet i Vänersborg skulle nedläggas och ersättas med ett nytt hem om 45 å 50 platser för yrkeshemselever, förlagt till Laxå köping. Riksdagen biföll de i propositionen framlagda förslagen utom i vad avsåg den förordade lokaliseringen av det nya flickhemmet (SU 96 och 139; rskr. 264). Sistnämnda fråga förföll, sedan kamrarna stannat i skiljaktiga beslut.

Genom beslut den 17 mars 1961 uppdrog Kungl. Maj:t bl. a. åt mental-sjukvårdsberedningens byggnads- och utrustningsdelegation att snarast möjligt utföra projektering av om- och tillbyggnad av Salbohedshemmet. Sedan ytterligare överväganden skett beträffande lokaliseringen av det nya flickhemmet uppdrog Kungl. Maj:t vidare genom beslut den 16 juni 1961 åt byggnads- och utrustningsdelegationen att utföra projektering av ett nytt statligt yrkeshem i Laxå för flickor med komplicerad utvecklingshämning.

Delegationens nu framlagda förslag till nytt skolhem vid Salbohed finner departementschefen väl ägnat att möjliggöra en sådan differentiering av klientelet, som är nödvändig med hänsyn till elevernas ålder, intellektuella förutsättningar och psykiska rubbningar. Anläggningen anses böra utformas som tre fristående enplansbyggnader, varav två för elevernas förläggning och en för undervisningslokaler m. m. Var och en av förläggningsbygg-

naderna bör planeras för 14 elever. Beträffande gemensamhetsanläggningarna ifrågasättes dock en viss överarbetning av förslaget.

Delegationens val av förläggningsplats inom Laxå köping för det nya statliga *yrkeshemmet för flickor* finner departementschefen lämpligt och tillstyrker förslaget i denna del. För ändamålet behöver mark tagas i anspråk, som dels är i köpingens ägo och dels tillhör staten under domänstyrelsens förvaltning. Dessa markområden anses böra sammanläggas till en fastighet, vilken bör upptagas under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Departementschefen nämner vidare bl. a., att köpingen utlovat kostnadsfri anslutning till tomtgränsen av ledningar för vatten och avlopp samt åtagit sig att genom sin bostadsstiftelse uppföra erforderliga bostäder för hemmets personal.

Mot det av delegationen med köpingen träffade preliminära avtalet om markförvärv för flickhemmet m. m. har departementschefen intet att erinra. Kommunalfullmäktige i Laxå köping har vid sammanträde den 26 februari 1962 godkänt avtalet.

Delegationens förslag till utformning av flickhemmet finner departementschefen tillfredsställande ur differentieringssynpunkt. Yrkeshemmet anses böra planeras för 48 elevplatser, fördelade på tre byggnader med vardera 16 platser. Beträffande gemensamhetsanläggningarna ifrågasättes dock även i detta fall en viss överarbetning.

Delegationen har beräknat byggnadskostnaderna enligt prisläget den 1 juli 1961 för skolhemmet på Salbohed till 2 450 000 kr. och för det nya flickhemmet till 5 200 000 kr., däri inbegripet gemensamma anläggningar och yttre arbeten.

Byggnadsarbetena vid skolhemmet på Salbohed beräknas kunna igångsättas våren 1963 och torde vara avslutade hösten 1964. Uppförandet av flickhemmet i Laxå torde också kunna påbörjas våren 1963 och vara slutfört hösten 1964. Medelsbehovet under budgetåren 1962/63 och 1963/64 för ifrågavarande byggnadsarbeten beräknas till sammanlagt 2 500 000 kr. resp. 3 700 000 kr.

Med hänsyn till de nuvarande i hög grad otillfredsställande lokalförhållandena vid såväl Salboheds- som Vänersborgshemmet anser departementschefen det synnerligen angeläget, att byggnadsarbetena snarast möjligt kan påbörjas.

Utskottet. Vid 1961 års riksdag fattades principbeslut rörande den framtida organisationen för undervisning och vård av barn med komplicerad utvecklingshämning. Därvid beslöts bl. a., att det statliga pojkhemmet på Salbohed skulle upprustas samt att det nuvarande flickhemmet i Vänersborg skulle nedläggas och ersättas med ett nytt hem. Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär genomförande av de sålunda avsedda byggnadsåtgärderna. I sitt utlåtande nr 96 år 1961 hade utskottet anledning att beröra frågan om lokaliseringen av det nya flickhemmet. Såsom framgår av vad departementschefen anfört har ytterligare överväganden skett i denna fråga. Depar-

tementschefen har därvid liksom tidigare förordat, att hemmet förlägges till Laxå, ehuru på annan plats inom köpingen än förut avsetts.

Utskottet anser i likhet med departementschefen det angeläget, att den beslutade organisationen av de ifrågavarande skol- och yrkeshemmen snarast kan genomföras. Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag till byggnadsåtgärder samt det föreliggande avtalsförslaget kan utskottet tillstyrka. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Laxå köping angående överlåtelse av mark m. m. för ett nytt statligt yrkeshem för flickor med komplicerad utvecklingshämning;

b) till *Vissa byggnadsarbeten för statens skol- och yrkeshem för barn med komplicerad utvecklingshämning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1962/63 å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 2 500 000 kr.

Stockholm den 19 februari 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Boman, Einar Persson, Ivar Johansson, Bergman, Virgin, Fritz Persson, Per Jacobsson, Söderberg, Mårtensson, Kaijser, Bengt Gustavsson, Källqvist, Herbert Larsson och Nils-Eric Gustafsson; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Svensson i Stenkyrka, Almgren, fröken Elmén, herrar Nilsson i Göingegården, Andreasson, fru Lewén-Eliasson, herrar Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Carbell, Gustafsson i Skellefteå, Gustafsson i Uddevalla, Andersson i Knäred och Eskel.

Reservation

av herr *Herbert Larsson*.